

**PROGRAM WYCHOWAWCZO - PROFILAKTYCZNY
SZKOŁY PODSTAWOWEJ
W HEDWIŻYNIE**

1. Podstawa prawna.
2. Wprowadzenie do programu.
3. Misja, Wizja szkoły.
4. Założenia programu.
5. Adresaci programu.
6. Sylwetka absolwenta.
7. Diagnoza sytuacji wychowawczej.
8. Treści i działania o charakterze wychowawczo-profilaktycznym dla uczniów klas I-III SP.
9. Treści i działania o charakterze wychowawczo-profilaktycznym dla uczniów klas IV- VII SP i klas II-III Gimnazjum.
10. Ewaluacja programu.

1. Podstawa prawna.

Zgodnie z *art.26 ustawy z dnia 14 grudnia 2016r. Prawo oświatowe (Dz. U. z 2017r. poz.59)* szkoła podstawowa od 1 września 2017r. realizuje program wychowawczo-profilaktyczny obejmujący:

- 1) treści i działania o charakterze wychowawczym skierowane do uczniów,
- 2) treści i działania o charakterze profilaktycznym dostosowane do potrzeb rozwojowych uczniów, przygotowane na podstawie przeprowadzonej diagnozy potrzeb i problemów występujących w społeczności szkolnej, skierowane do uczniów, nauczycieli i rodziców.

W opracowaniu programu wychowawczo-profilaktycznego uwzględniono również *Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 14 lutego 2017 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz podstawy programowej kształcenia ogólnego dla szkoły podstawowej oraz Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z 18 sierpnia 2015 r. w sprawie zakresu i form prowadzenia w szkołach i placówkach systemu oświaty działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomanii (Dz.U. Poz. 1249).*

2. Wprowadzenie do programu

Wychowanie to wspieranie dziecka w rozwoju ku pełnej dojrzałości w sferze fizycznej, emocjonalnej, intelektualnej, duchowej i społecznej, które powinno być wzmacniane i uzupełniane przez działania z zakresu profilaktyki dzieci i młodzieży (art.1 pkt 3. ustawy Prawo oświatowe). Szkoła jako środowisko wychowawcze ma za zadanie wspomagać uczniów w osiąganiu wszechstronnego rozwoju, kształtować postawy, umożliwiać korygowanie deficytów w celu optymalizacji osiągnięć edukacyjnych uczniów oraz zapobiegać zagrożeniom poprzez profilaktykę, przeciwdziałanie istniejącym zagrożeniom i wsparcie uczniów w trudnych sytuacjach. Program powstał na podstawie obserwacji uczniów, badań ankietowych uczniów, nauczycieli i rodziców, rozmów z przedstawicielami Samorządu Uczniowskiego oraz analizy dokumentów szkolnych.

3. Misja, Wizja szkoły.

Celem naszej szkoły jest wychowanie człowieka kulturalnego, odpowiedzialnego, aktywnego, twórczego, wrażliwego, otwartego na potrzeby bliźniego, mającego poczucie więzi ze swoją miejscowością, regionem, Ojczyznę poprzez dbałość o jego wszechstronny rozwój i bezpieczeństwo.

Misja szkoły

Jesteśmy szkołą przyszłości – wychowujemy obywateli świata, którzy umieją sprostać wyzwaniom XXI wieku.

Szkoła:

1. Kształci, wyposaża w umiejętności niezbędne do funkcjonowania i zdobywania dalszej wiedzy.
2. Przygotowuje do samodzielnego myślenia i działania we współczesnym świecie.
3. Inspiruje dzieci i młodzież do rozwijania postawy twórczej.
4. Dostosowuje programy nauczania do przyszłych potrzeb uczniów.
5. Zachęca do wysiłku.
6. Jest otwarta i przyjazna dziecku.
7. Jest godna zaufania.

Wizja szkoły

1. Wyposażanie pracowni w nowoczesny sprzęt multimedialny, komputerowy z powszechnym dostępem do Internetu.
2. Wysoko wykwalifikowana kadra pedagogiczna stosująca nowoczesne techniki i metody nauczania.
3. Nowatorskie formy i metody zajęć dydaktycznych i wychowawczych, rozwijające zainteresowania i osobowość uczniów, koła zainteresowań, wycieczki, spotkania z ciekawymi ludźmi.

**Jesteśmy szkołą, która swoje działania opiera na takich wartościach jak:
dobro, mądrość, prawda.**

4. Założenia programu.

Działalność wychowawczo-profilaktyczna w naszej szkole polega na prowadzeniu działań z zakresu promocji zdrowia i bezpieczeństwa oraz wspomaganiu ucznia w jego rozwoju ukierunkowanym na osiągnięcie pełnej dojrzałości w sferze:

- fizycznej - ukierunkowanej na kształcenie umiejętności pozwalających na prowadzenie zdrowego stylu życia i podejmowania zachowań prozdrowotnych,
- emocjonalnej - ukierunkowanej na zbudowanie równowagi i harmonii psychicznej, na osiągnięcie właściwego stosunku do siebie i innych ludzi,
- społecznej - ukierunkowanej na właściwe pełnienie ról społecznych oraz kształtowanie umiejętności dokonywania samodzielnej oceny wzorów i norm społecznych,

- duchowej - ukierunkowanej na zdobycie stabilnego systemu wartości i docenienie znaczenia zdrowia i sensu życia.

Szkoła prowadzi systematyczną działalność wychowawczą, profilaktyczną, edukacyjną i informacyjną wśród uczniów, rodziców, nauczycieli i innych pracowników szkoły, odbywającą się w formie: pogadank, prelekcji, warsztatów, szkoleń, spektakli teatralnych, festynów i aktywnych metod pracy, w tym projektów edukacyjnych.

5. Adresaci programu.

A. RODZICE – współuczestniczą w działaniach wychowawczych podejmowanych w szkole mających na celu kształtowanie właściwych zachowań i postaw uczniów. Rolą i zadaniem szkoły jest udzielanie wsparcia rodzicom w procesie wychowania dziecka. Rodzice są podmiotami zaangażowanymi w edukacyjną, wychowawczą i opiekuńczą działalność szkoły i podejmują następujące zadania:

- 1. uczestniczą w wychowawczych zadaniach szkoły współtworząc program wychowawczo – profilaktyczny,*
- 2. współpracują i decydują o formach pomocy psychologiczno-pedagogicznej własnego dziecka,*
- 3. wspierają środowisko nauczycielskie we wszystkich działaniach na rzecz podniesienia jakości nauczania i wychowania oraz poprawy warunków nauki uczniów i pracy nauczycieli,*
- 4. aktywnie i świadomie uczestniczą w budowaniu społeczności: rodzina – szkoła – środowisko lokalne,*
- 5. biorą udział w proponowanych przez szkołę i środowisko lokalne formach wsparcia, zwłaszcza w sytuacjach trudnych wychowawczo, kryzysowych, demoralizujących,*
- 6. pełnią rolę opiekunów podczas wycieczek i imprez szkolnych,*
- 7. uczciwie i rzetelnie informują wychowawców o stanie zdrowia dziecka i przyczynach jego nieobecności. Współpracują nad podniesieniem frekwencji.*

B. UCZNIOWIE - stanowią aktywną część środowiska szkolnego. Uczą się odpowiedzialnego zachowania w procesie dydaktyczno – wychowawczym, doskonalą swoje umiejętności, rozwijają zainteresowania, angażują się w różne formy aktywności społecznej celem ogólnego samorozwoju. Realizują potrzeby:

1. *zdobycia wiedzy,*
2. *przynależności i bezpieczeństwa,*
3. *poznania i zaakceptowania siebie,*
4. *zaakceptowania innych, zawarcia szczerych przyjaźni,*
5. *zdobywania umiejętności życiowych: porozumiewania się, podejmowania decyzji, twórczego i krytycznego myślenia, radzenia sobie ze stresem i emocjami,*
6. *uczestnictwa w grupach zainteresowań,*
7. *aktywnego włączenia się w społeczeństwo z dobrym przygotowaniem teoretycznym i praktycznym i wypełniania zadań w dorosłym życiu.*

C. NAUCZYCIELE I WYCHOWAWCY - odpowiedzialni za dydaktykę i wychowanie w szkole. Starają się o utrzymanie możliwie najwyższego poziomu swych kwalifikacji zawodowych, przekazywania zasad i wartości w ramach różnych zadań realizowanych na lekcjach poprzez osobistą postawę, konstruktywne rozwiązywanie konfliktów, wyciąganie konsekwencji, życzliwe rozmowy w stosunku do ucznia i jego rodziny. Realizują swoje powołanie bycia „przewodnikami młodych” na drodze do dorosłości i dostrzegają konieczność:

1. *doskonalenia swoich umiejętności, podnoszenia kwalifikacji zawodowych,*
2. *wprowadzania do tematyki swego przedmiotu elementów programu wychowawczo-profilaktycznego szkoły,*
3. *kierowania się zawsze i wszędzie dobrem osoby,*
4. *otwartego dialogu i kontaktów z rodziną ucznia i środowiskiem,*

5. *dostrzegają potrzebę systematycznej edukacji w zakresie zdolności rozpoznawania zagrożeń oraz umiejętności zachowania się w sytuacjach niepokojących, demoralizujących.*

6. Sylwetka absolwenta.

Uczeń naszej szkoły:

- zna zasady zdrowego trybu życia, odżywiania i aktywnie spędza wolny czas,
- dba o higienę osobistą i estetykę ubioru,
- jest odpowiedzialny, dba o bezpieczeństwo własne i rówieśników,
- szanuje polskie dziedzictwo kulturowe przy jednoczesnym otwarciu na kulturę Europy i świata,
- zna i szanuje symbole narodowe,
- kultywuje zwyczaje, tradycje „małej ojczyzny” i regionu,
- uczestniczy w uroczystościach szkolnych (kulturalnych, sportowych, religijnych) i godnie reprezentuje szkołę na zewnątrz,
- odróżnia dobro od zła,
- jest tolerancyjny wobec drugiego człowieka,
- potrafi rozwijać swoje zdolności i zainteresowania, jest kreatywny i przedsiębiorczy,
- jest zaangażowany w zdobywanie wiedzy i rozwija swoje umiejętności,
- jest tolerancyjny wobec drugiego człowieka,
- przestrzega uniwersalnych wartości moralnych i etycznych (prawość, wierność, dobroć, poszanowanie prawdy i godności drugiej osoby).
- potrafi komunikować się z innymi w sposób asertywny,
- szanuje ludzi i respektuje ich prawa,
- rozwiązuje konflikty bez użycia przemocy,
- zna i stosuje zasady pracy w grupie,
- kulturalnie zwraca się do rówieśników i pracowników szkoły,

- dostrzega potrzeby drugiego człowieka, jest empatyczny,
- włącza się w szkolne i pozaszkolne akcje charytatywne,
- chętnie pomaga innym,
- angażuje się w wolontariat.

Absolwent jest:

- **odpowiedzialny:** stara się przewidywać skutki swoich działań, jest gotów ponieść konsekwencje swoich czynów, w grupie poczuwa się do współodpowiedzialności,
- **tolerancyjny:** prezentuje swój punkt widzenia i szanuje poglądy innych,
- **empatyczny:** rozumie potrzeby drugiego człowieka i stara się je zaspokoić,
- **optymistą:** pozytywnie patrzy na świat, lubi siebie i innych,
- **patriotą:** szanuje symbole narodowe i europejskie, kultywuje tradycje narodowe, dba o miejsca pamięci narodowej, zna ważne wydarzenia i postacie związane z historią Polski,
- **aktywny:** rozwija swoje zainteresowania i pasje, jest kreatywny, przedsiębiorczy, posługuje się nowoczesnymi technologiami informacyjnymi, wykorzystuje zdobytą wiedzę w praktyce,
- **świadomy swoich praw i praw innych ludzi:** zna swoją wartość, swoje prawa, zna i respektuje prawa innych.

7. Diagnoza sytuacji wychowawczej.

Przed przystąpieniem do tworzenia programu wychowawczo-profilaktycznego dokonano analizy potrzeb szkoły na podstawie:

- wniosków i rekomendacji ewaluacji wewnętrznej,
- badań ankietowych skierowanych do uczniów, nauczycieli, rodziców,
- rozmowy kierowanej z przedstawicielami SU,
- spostrzeżeń wychowawcy na temat klasy,
- rocznych sprawozdań opracowanych przez wychowawców, analizy uwag wpisanych do dzienników lekcyjnych,
- sprawozdania pielęgniarki szkolnej.

W wyniku diagnozy sytuacji wychowawczej szkoły, dokonanej na podstawie w/w dokumentów i przeprowadzonych rozmów, wyłoniono następujące obszary problemowe:

- niewłaściwe zachowania na przerwach i w czasie lekcji,
- arogancki stosunek do kolegów, nauczycieli i innych pracowników szkoły,
- niewywiązywanie się z obowiązków ucznia,
- szkoła jest bezpiecznym miejscem, ale zdarzają się wśród uczniów pojedyncze akty przemocy fizycznej i psychicznej (wyśmiewanie).

8. Treści i działania o charakterze wychowawczo-profilaktycznym dla uczniów klas I-III SP

Zadania wychowawczo- profilaktyczne	Formy i sposoby realizacji zadań
Budowanie postawy prozdrowotnej i zdrowego stylu życia	<p>1.Zapobieganie wadom postawy: wdrażanie zaleceń programu <i>Lekki tornister</i>, ćwiczenia śródlekcyjne, dostosowanie wysokości stolików i krzeseł do wzrostu uczniów.</p> <p>2.Przeciwdziałanie i walka z próchnicą: realizacja programu profilaktycznego <i>Fluoryzacja zębów</i>, pogadanki.</p> <p>3.Dbanie o zdrowie, higienę osobistą, estetykę własną i otoczenia: wykorzystanie bieżących sytuacji szkolnych, lekcje o chorobach brudnych rąk, higiena narządów wzroku i słuchu, przesiewowe badania słuchu, udział w <i>Dniach Promocji Zdrowia</i>, udział w konkursach plastycznych.</p> <p>4.Propagowanie zdrowego stylu życia: poznanie zasad zdrowego odżywiania, przygotowywanie zdrowych posiłków, udział w akcjach <i>Szklanka mleka</i>, <i>Owoce i warzywa w szkole</i>, ruch na świeżym powietrzu (lekcje wychowania fizycznego, przerwy śródlekcyjne, gry i zabawy sportowe, wycieczki, rajdy), uświadamianie konieczności dostosowania ubioru do stanu pogody.</p> <p>5.Zachęcanie do aktywnego wypoczynku w czasie wolnym: organizacja Dnia Sportu, udział w zajęciach pozalekcyjnych, udział w zawodach sportowych.</p> <p>6.Uświadamianie uczniom zagrożeń wynikających z palenia tytoniu, picia alkoholu, używania substancji psychoaktywnych w ramach realizacji bloku edukacyjnego.</p>

	<p>7. Propagowanie postaw proekologicznych: udział w konkursach plastycznych i przyrodniczo-ekologicznych, szkolnych akcjach ekologicznych, segregowanie śmieci, poznanie zasad właściwego zachowania się w parkach, rezerwatach (spacery, wycieczki, pogadanki, drama).</p> <p>8. Stwarzanie sytuacji do wyrażania własnych emocji: prosta wypowiedź, rysunek, ćwiczenia i techniki dramatyczne służące właściwemu wyrażaniu uczuć przy jednoczesnym eliminowaniu negatywnych sposobów reagowania.</p>
<p>Wdrażanie podstawowych zasad bezpieczeństwa</p>	<p>1. Zaznajamianie uczniów z podstawowymi zasadami ruchu drogowego: udział w akcji <i>Bezpieczna droga do szkoły</i> (instruktaż prowadzony przez policjanta, pogadanki w ramach zajęć lekcyjnych)</p> <p>2. Przypominanie regulaminów wyjść i wycieczek.</p> <p>3. Zapoznanie uczniów z numerami alarmowymi i właściwymi sposobami formułowania komunikatów z prośbą o pomoc.</p> <p>4. Edukowanie dziecka dotyczące przestrzegania zasad BHP w klasie i szkole: zapoznanie z regułami gier i zabaw ruchowych, regulaminami sal lekcyjnych (pogadanki, udział w próbnym alarmie przeciwpożarowym); spotkania z policjantem.</p> <p>5. Kształtowanie świadomości bezpiecznego i kulturalnego korzystania z TV, gier komputerowych, Internetu: pogadanki, dyskusje</p>

<p>Rozwijanie postaw patriotycznych i obywatelskich, wzmocnienie poczucia tożsamości narodowej oraz więzi ze społecznością lokalną</p>	<p>1. Poznanie i szacunek dla symboli narodowych i europejskich: nauka hymnu państwowego, udział w uroczystościach szkolnych, akcje SU (kotylion, strój galowy).</p> <p>2. Podtrzymywanie tradycji szkolnych: <i>Pasowanie na ucznia</i>, udział w obchodach <i>uroczystości narodowych</i>.</p> <p>3. Kulturowanie tradycji związanych z wsią i regionem: odwiedzanie Muzeum Ziemi Biłgorajskiej oraz miejsc pamięci narodowej.</p> <p>4. Współpraca ze społecznością lokalną: spotkania festyny, udział w konkursie na ozdoby Bożonarodzeniowe i Wielkanocne spotkanie z okazji <i>Święta Wiosny</i>, organizacja uroczystości <i>Dnia Mamy i Taty oraz Dnia Babci Dziadka</i>.</p>
<p>Kształtowanie hierarchii wartości, wspieranie akcji charytatywnych</p>	<p>1. Troska o język i kulturę wypowiedzenia się: konkursy recytatorskie, czytelnicze, udział w akcjach i projektach czytelniczych, m.in.: <i>Czytanie na dzień dobry</i>, <i>Cała Polska czyta dzieciom</i>, <i>Zaczytana Szkoła</i>.</p>
	<p>2. Kształtowanie gotowości do uczestnictwa w kulturze i zapoznanie z wybranymi dziełami architektury i sztuk plastycznych: wyjazdy do teatru, kina, muzeum, zajęcia, wycieczki edukacyjne.</p> <p>3. Kulturowanie tradycji rodzinnych i zwyczajów związanych ze Świętami Bożego Narodzenia i Wielkanocą, andrzejki, mikołajki, choinka szkolna.</p> <p>4. Wzbudzenie empatii wobec potrzebujących: udział w akcjach charytatywnych: <i>Szlachetna Paczka</i>, <i>Góra Grosza</i>,</p>

<p>Kształtowanie przyjaznego klimatu w szkole poprzez budowanie prawidłowych relacji między wszystkimi członkami społeczności szkolnej</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Wzmacnianie u uczniów właściwego zachowania się w szkole: konkursy szkolne, znajomość i przestrzeganie kontraktu klasowego. 2. Organizowanie imprez integracyjnych: Dzień Chłopca, Dzień Kobiet, walentynki, andrzejki, mikołajki, dyskoteki klasowe, ogniska, rozgrywki sportowe w ramach szkolnych festynów. 3. Wdrażanie do współdziałania w grupie i zespołach klasowych; dostrzeganie korzyści płynących z tych form pracy (zapobieganie wyobcowaniu, możliwość wymiany myśli i doświadczeń): znajomość cech dobrego kolegi, przyjaciela, gry i zabawy integracyjne, praca w grupach podczas zajęć edukacyjnych. Realizacja programu edukacyjnego <i>Dziel się uśmiechem</i> w klasie I. 4. Reagowanie na wszelkie przejawy przemocy: obserwacja zachowań, monitoring szkolny, rozmowy z wychowawcą i nauczycielami, rodzicami, kierowanie na zajęcia specjalistyczne, współpraca z instytucjami udzielającymi pomocy i wsparcia. 5. Uświadamianie odmienności osób niepełnosprawnych, innych narodowości, wyznania, tradycji kulturowej: pomoc osobom potrzebującym, udział w akcjach charytatywnych, pogadanki, zajęcia edukacyjne. 6. Zapoznanie z prawami dziecka wynikającymi z <i>Konwencji o Prawach Dziecka</i>.
<p>Eliminowanie napięć psychicznych spowodowanych niepowodzeniami szkolnymi oraz trudnościami w kontaktach z rówieśnikami</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Organizacja zajęć: dydaktyczno - wyrównawczych, zajęć korekcyjno - kompensacyjnych, logopedycznych. 2. Indywidualne rozmowy z wychowawcami. 3. Współpraca z poradnią psychologiczno - pedagogiczną: organizowanie badań z zakresu gotowości szkolnej, kierowanie uczniów na badania specjalistyczne i zajęcia socjoterapeutyczne; konsultacje. 4. Uświadamianie dzieciom, do kogo mogą się zwrócić z prośbą o pomoc.

<p>Pomoc rodzicom i nauczycielom w rozwiązywaniu problemów wychowawczych i opiekuńczych</p>	<p>1. Bieżące informowanie rodziców o sytuacji dziecka w szkole i poza nią.</p> <p>2. Dostarczanie aktualnych informacji rodzicom, nauczycielom, opiekunom na temat skutecznych sposobów prowadzenia działań wychowawczych i profilaktycznych poprzez spotkania ze specjalistami</p> <p>3. Indywidualne rozmowy z uczniem i rodzicem.</p> <p>4. Zebrania i konsultacje dla rodziców.</p>
	<p>5. Zapoznanie rodziców z <i>Konwencją o Prawach Dziecka</i>, <i>Statutem Szkoły</i> i regulaminami poprzez stronę internetową szkoły (formy papierowe dostępne w sekretariacie).</p> <p>6. Pełnienie opieki nad dziećmi w świetlicy szkolnej z uwzględnieniem potrzeb rodziców.</p> <p>7. Pomoc materialna dzieciom z rodzin o niskim statusie materialnym, niewydolnym wychowawczo oraz znajdującym się w sytuacji kryzysowej: współpraca z GOPS-em, asystentami rodzinnymi, Centrum</p> <p>8. Udostępnianie wykazu instytucji, w których można uzyskać pomoc specjalistyczną.</p> <p>9. Doskonalenie kompetencji nauczycieli i rodziców w zakresie profilaktyki używania niebezpiecznych środków i substancji, a także norm rozwojowych i zaburzeń zdrowia psychicznego wieku rozwojowego poprzez uczestnictwo, np. w radach szkoleniowych, kursach i szkoleniach.</p>
<p>Przeciwdziałanie przemocy w rodzinie</p>	<p>1. Wczesne wykrywanie form przemocy wśród uczniów: obserwacja, współpraca z pielęgniarką szkolną.</p> <p>2. Ochrona ofiar przemocy: rozmowa z uczniem i konsultacje z rodzicami, w razie konieczności wszczęcie procedury <i>Niebieskiej karty</i>, organizowanie szkoleń dla rodziców i nauczycieli, współpraca z policją, sądem, GOPS-em.</p>

9. Treści i działania o charakterze wychowawczo-profilaktycznym dla uczniów klas IV- VII SP i klas II i III gim.

Zadania o charakterze wychowawczo-profilaktycznym	Formy i sposoby realizacji zadań
Budowanie postawy prozdrowotnej i zdrowego stylu życia	<ol style="list-style-type: none"> 1. Pogadanki na temat zdrowia i zdrowego trybu życia: na godzinach wychowawczych i innych zajęciach edukacyjnych, udział w <i>Dniach Promocji Zdrowia</i>, w akcji <i>Szklanka mleka</i>. 2. Wdrażanie informacji o higienie ciała i racjonalnym odżywianiu się: edukacja w ramach zajęć lekcyjnych. 3. Zachęcanie do aktywnego wypoczynku w czasie wolnym: organizacja <i>Dnia Sportu</i>, wycieczki turystyczno –krajoznawcze i rowerowe 4. Przeciwdziałanie i walka z próchnicą: realizacja programu profilaktycznego <i>Fluoryzacja zębów</i>. 5. Rozwijanie tężyzny fizycznej: na lekcjach wychowania fizycznego, zajęciach pozalekcyjnych, udział w zawodach sportowych. 6. Dbłość o higienę osobistą, ład i estetykę otoczenia: pogadanki na zajęciach z wychowawcą, zajęciach wychowania do życia w rodzinie. 7. Organizacja konkursów wiedzy i plastycznych dotyczących promocji zdrowia: Konkurs Znam Swoje Ciało, Powiatowy Konkurs Wiedzy o Żywieniu i Żywności 8. Kształcenie umiejętności posługiwania się w sposób odpowiedzialny technologią informatyczną dostosowaną do predyspozycji. 9. Posługiwanie się rzetelnymi źródłami informacji o zdrowiu, chorobach, świadczeniach i usługach zdrowotnych: lekcje edukacji dla bezpieczeństwa, wdźwr: realizacja Programu Profilaktyki Zdrowotnej dla Dziewcząt „Akademia Dojrzewani”. 10. Ćwiczenie umiejętności radzenia sobie ze stresem, zajęcia warsztatowe,

	<p>11. Propagowanie postaw proekologicznych: udział w konkursach <i>Konkurs Ekologiczny</i>, akcji „Dzień Ziemi”, wycieczki przedmiotowe, turystyczno-krajoznawcze, rajdy, kształcenie umiejętności segregowania i wtórnego wykorzystania odpadów, realizowanie treści związanych z ochroną przyrody w ramach zajęć lekcyjnych, realizowanie projektów edukacyjnych Postaw na Słońce.</p>
<p>Profilaktyka zagrożeń</p>	<p>1. Uświadamianie uczniom i ich rodzicom zagrożeń wynikających z palenia tytoniu, picia alkoholu, używania leków, narkotyków i dopalaczy: pogadanki w ramach godzin wychowawczych, spotkań z psychologiem, pielęgniarką szkolną, specjalistami z zakresu uzależnień; spektakle profilaktyczne: „My dzieci z dworca ZOO”, zajęcia warsztatowe, wykłady podczas <i>Dni Promocji Zdrowia</i>, pedagogizacja rodziców (prelekcje, konsultacje, rozmowy indywidualne, gazetki informacyjne).</p> <p>2. Diagnozowanie dzieci i młodzieży pod kątem ewentualnych zagrożeń: obserwacje, rozmowy z wychowawcą, pielęgniarką szkolną, ankiety.</p> <p>3. Rozpoznawanie i eliminowanie zachowań dotyczących przemocy fizycznej, psychicznej, w tym werbalnej, wobec siebie i innych: obserwacja, wykorzystanie monitoringu szkolnego, współpraca z pielęgniarką szkolną, instytucjami udzielającymi pomocy i wsparcia, pogadanki na godzinach wychowawczych, warsztaty.</p> <p>4. Udzielanie uczniom pomocy psychologiczno - pedagogicznej na podstawie analizy czynników ryzyka: zajęcia korekcyjno-kompensacyjne, zajęcia wyrównujące szanse edukacyjne, logopedyczne, kierowanie na zajęcia socjoterapeutyczne, współdziałanie z poradniami zdrowia psychicznego, informowanie rodziców o możliwościach udzielania pomocy specjalistycznej.</p> <p>5. Prowadzenie warsztatów z zakresu asertywności: pogadanki na zajęciach z wychowawcą (wagary, kłamstwa, kradzież, szantaż, palenie).</p> <p>6. Zapobieganie samowolnemu opuszczaniu zajęć lekcyjnych: systematyczna kontrola absencji, rozmowy indywidualne z uczniami i rodzicami, omawianie konsekwencji takich zachowań.</p> <p>7. Udostępnianie dzieciom i nauczycielom informatorów, poradników oraz innych materiałów edukacyjnych z zakresu zagrożeń: bieżące informacje na zajęciach z wychowawcą</p>

	<p>8. Zapoznanie uczniów, rodziców i nauczycieli z procedurami dotyczącymi postępowania w sytuacjach zagrożeń związanych ze środkami odurzającymi i substancjami psychotropowymi oraz w sytuacjach nietypowych: pogadanki, prelekcje, szkolenia.</p> <p>9. Doskonalenie kompetencji nauczycieli i wychowawców w zakresie profilaktyki uzależnień w formie szkoleń i kursów.</p>
<p>Wdrażanie podstawowych zasad bezpieczeństwa</p>	<p>1. Zapoznanie uczniów z podstawowymi dokumentami szkoły dotyczącymi bezpieczeństwa: regulaminy sal lekcyjnych, <i>Procedury zapewnienia bezpiecznego pobytu ucznia w szkole i postępowania w sytuacjach nietypowych</i>, <i>Procedura postępowania w przypadku wystąpienia ataku terrorystycznego</i>.</p> <p>2. Udział w akcji <i>Bezpieczna droga do szkoły</i>: pogadanki w ramach zajęć z wychowawcą.</p> <p>3. Edukowanie uczniów na temat przestrzegania zasad bezpieczeństwa podczas wyjazdów i wycieczek szkolnych, ferii, wakacji, w sytuacjach nietypowych: zajęcia z wychowawcą, spotkanie z policjantem.</p> <p>4. Uświadamianie prawnych konsekwencji popełnianych wykroczeń przestępstw przez nieletnich: spotkania z policjantem dla uczniów i rodziców.</p> <p>5. Realizacja programu wychowania komunikacyjnego: egzamin na kartę rowerową.</p> <p>6. Kształcenie świadomego i odpowiedzialnego korzystania ze środków społecznego przekazu, w tym Internetu i radzenie sobie z przemocą w cyberprzestrzeni: lekcje informatyki, wo-u, wdźwr, pogadanki w ramach zajęć z wychowawcą, szkolenia dla uczniów, rodziców i nauczycieli.</p> <p>7. Ćwiczenie umiejętności udzielania pierwszej pomocy przedmedycznej w sytuacjach zagrożenia zdrowia i życia: szkolenia dla nauczycieli i innych pracowników szkoły, szkolenia dla uczniów organizowane przez SU i pielęgniarkę szkolną.</p> <p>8. Poznanie zasad właściwego zachowania w razie uruchomienia sygnałów</p>

	alarmowych: zajęcia z wychowawcą, lekcje edukacji dla bezpieczeństwa, próbny alarm przeciwpożarowy.
Rozwój osobowości ucznia	<p>1. Wspomaganie umiejętności samopoznania: wykorzystywanie sytuacji szkolnych do treningu, rozpoznawanie własnych emocji, uczuć, predyspozycji i deficytów, wdrażanie do autorefleksji: zajęcia integracyjne, zajęcia z wychowawcą i inne zajęcia edukacyjne.</p> <p>2. Stymulowanie rozwoju samoakceptacji i samokontroli (kontrolowanie zachowania i emocji, kreowanie własnego wizerunku, samoocena): zajęcia z wychowawcą, metody i techniki dramowe.</p> <p>3. Umiejętność wykorzystania własnego potencjału, rozwijanie indywidualnych talentów i uzdolnień, radzenie sobie z własnymi niedoskonałościami: praca z uczniem zdolnym (zajęcia dodatkowe, konkursy, olimpiady) i uczniem o specyficznych potrzebach edukacyjnych.</p> <p>4. Kształtowanie hierarchii wartości: rozwijanie zdolności dostrzegania wartości - prawdy, dobra, piękna, szacunku dla człowieka; stosowanie zasady etyki w pracy z informacjami (cyfrowa tożsamość, prywatność, własność intelektualna): zajęcia z wychowawcą i inne zajęcia edukacyjne, realizowanie projektów.</p>
Wyposażenie ucznia w umiejętności niezbędne do współdziałania w zespole	<p>1. Zapoznanie uczniów z normami współżycia społecznego poprzez promowanie zasad bezpiecznego i kulturalnego zachowania się, poszanowanie praw i potrzeb innych: kodeksy klasowe, akcje charytatywne, działalność w ramach wolontariatu.</p> <p>2. Doskonalenie kompetencji emocjonalnych i społecznych oraz kształtowanie umiejętności zachowania się w sytuacjach trudnych: warsztaty, praca w grupach, realizacja projektów.</p> <p>3. Eliminowanie zachowań agresywnych poprzez kształtowanie umiejętności pokojowego rozwiązywania konfliktów: wykorzystywanie bieżących sytuacji szkolnych, rozmowy z wychowawcami, ćwiczenie zasad negocjacji i mediacji na zajęciach wos.</p>
Rozwijanie postaw patriotycznych i obywatelskich, wzmocnienie poczucia tożsamości narodowej oraz więzi ze społecznością lokalną	<p>1. Poznanie historii, tradycji, kultury „małej ojczyzny” i regionu: odwiedzanie i troska o miejsca pamięci narodowej <i>Akcja Zapal Znicz Pamięci</i>, upamiętnianie postaci, wydarzeń z przeszłości, lekcje muzealne, wycieczki, realizacja projektów edukacyjnych <i>Lokalny Patriotą</i>, <i>Przekujemy Słowa w czyn</i>, udział w obchodach świąt narodowych, akademie szkolne,</p>

	<p>konkursy.</p> <p>2.Kultywowanie tradycji szkolnych: udział w uroczystościach szkolnych.</p> <p>3.Budzenie szacunku dla symboli narodowych i europejskich: akademie, apele, akcje SU (kotylion, strój galowy).</p> <p>4.Rozwijanie poczucia tożsamości narodowej przy jednoczesnym otwarciu na wartości kultury innych, żywe lekcje historii, konkursy, realizacja projektów.</p> <p>5.Docenianie cnót obywatelskich (odpowiedzialność, troska o dobro wspólne, aktywność, przedsiębiorczość, solidarność, tolerancja, odwaga cywilna) poprzez poznanie działań wybitnych Polaków: na wybranych zajęciach edukacyjnych, realizacja projektów, udział w konkursach.</p> <p>6.Kształtowanie postaw szacunku dla tradycji literackiej jako podstawy tożsamości narodowej: konkursy recytatorskie, akcje, projekty i konkursy czytelnicze (m.in.: <i>Cała Polska czyta dzieciom, Zacytana Szkoła</i>).</p> <p>7.Zacieśnianie współpracy ze społecznością lokalną: festyny, jarmarki, Przegląd Kolęd i Pastorałek, akcje charytatywne, zaangażowanie w akcje społeczne (wolontariat), OSP.</p>
<p>Kształtowanie przyjaznego klimatu w szkole poprzez budowanie prawidłowych relacji między wszystkimi członkami społeczności szkolnej</p>	<p>1.Organizowanie imprez integracyjnych: <i>Dzień Chłopca, Dzień Kobiet</i>, walentynki, andrzejkki, dyskoteki szkolne, ogniska, wycieczki klasowe, kuligi klasowe, rozgrywki sportowe w ramach szkolnych festynów.</p> <p>2.Uświadamianie odmienności osób niepełnosprawnych, innych narodowości, wyznania, tradycji kulturowej: pomoc osobom potrzebującym, udział w akcjach charytatywnych: <i>Szlachetna Paczka, Góra Grosza</i>, pogadanki.</p> <p>3.Zapoznanie z prawami dziecka wynikającymi z <i>Konwencji o Prawach Dziecka</i>.</p>
<p>Preorientacja zawodowa</p>	<p>1.Planowanie dalszej edukacji uwzględniające własne zainteresowania, zdolności i umiejętności oraz sytuację na rynku pracy: zajęcia z wychowawcą, lekcje wos-u, pozyskiwanie materiałów informacyjnych.</p> <p>2.Poznanie specyfiki różnych form kształcenia i zawodów: uczestniczenie</p>

	w dniach otwartych wybranych szkół i zakładów pracy, współpraca z RUP w Biłgoraju., warsztaty.
Pomoc rodzicom, nauczycielom w rozwiązywaniu problemów wychowawczych i opiekuńczych	<ol style="list-style-type: none"> 1. Bieżące informowanie rodziców o sytuacji dziecka w szkole i poza nią. 2. Dostarczanie aktualnych informacji rodzicom, nauczycielom, opiekunom na temat skutecznych sposobów prowadzenia działań wychowawczych i profilaktycznych poprzez spotkania ze specjalistami. 3. Indywidualne rozmowy z uczniem i rodzicem. 4. Zebrania i konsultacje dla rodziców. 5. Zapoznanie rodziców z <i>Konwencją o Prawach Dziecka</i>, <i>Statutem Szkoły</i> i regulaminami poprzez stronę internetową szkoły (formy papierowe dostępne w sekretariacie). 6. Pełnienie opieki nad dziećmi w świetlicy szkolnej z uwzględnieniem potrzeb rodziców. 7. Pomoc materialna dzieciom z rodzin o niskim statusie materialnym, niewydolnym wychowawczo oraz znajdującym się w sytuacji kryzysowej: współpraca z GOPS-em, asystentami rodzinnymi. 8. Udostępnianie wykazu instytucji, w których można uzyskać pomoc specjalistyczną. 9. Doskonalenie kompetencji nauczycieli i rodziców, w zakresie norm rozwojowych i zaburzeń zdrowia psychicznego wieku rozwojowego, poprzez uczestnictwo, np. w radach szkoleniowych, kursach i szkoleniach.
Przeciwdziałanie przemocy w rodzinie	<ol style="list-style-type: none"> 1. Wczesne wykrywanie form przemocy wśród uczniów: obserwacje, współpraca z pielęgniarką szkolną. 2. Ochrona ofiar przemocy: rozmowa z uczniem i konsultacje z rodzicami, w razie konieczności wszczęcie procedury <i>Niebieskiej karty</i>, organizowanie szkoleń dla rodziców i nauczycieli, współpraca z policją, sądem, GOPS-em.

9. Ewaluacja programu

Przebieg pracy wychowawczo - profilaktycznej i jej efekty poddawane są systematycznej obserwacji i ocenie. Informacje zwrotne, pochodzące od uczniów, rodziców i nauczycieli, będą wykorzystywane w procesie cyklicznej oceny sytuacji wychowawczej i skuteczności działań profilaktycznych podejmowanych przez szkołę.

1) Termin przeprowadzenia ewaluacji: II półrocze roku szkolnego (kwiecień - maj).

2) Przedmiot ewaluacji: badanie klimatu szkoły.

3) Narzędzia ewaluacji:

- ankiety dla uczniów klas VI i VII oraz II i III gimnazjum, rodziców, nauczycieli i innych pracowników szkoły,
- technika: „Narysuj i napisz” w klasach II - III,
- praca pisemna wykonana na lekcji: „Jak się czuję w mojej klasie?” - dla uczniów klas IV - V

